

Referat fra møte i Levanger Rotaryklubb

Tid og sted: Tirsdag 8. september 2026 kl. 18:30 – 19:30 på Levanger Rådhus.

14 medlemmer, 2 fra Åsen Rotaryklubb (Egil Hovdal og Trygve J. Jermstad), og foredragsholder Espen Leirset til stede.

President Ole R. Jørstad ønsket velkommen.

Han fortalte at det før medlemsmøtet i dag, hadde vært et møte mellom Innherred Internasjonale Rotaryklubb, Åsen Rotaryklubb og Levanger Rotaryklubb. Her var det diskutert å invitere Harald Stanghelle til å holde et foredrag i Festiviteten torsdag 12. november med tema «Er fellesskapet truet?».

Olav Aspli hadde dagens 3-minuttet. Han presenterte en lokal værrapport med gjennomgåelse av snittemperatur og nedbørsmengde per mnd. fra desember 2025 til august 2026.

Espen Leirsets sitt tema hadde tittelen «Svalbard 2026. Varmere natur og kald krig».

Han hadde i sommer hatt en mnd. permisjon fra medio juli til medio august fra jobben som redaktør i Innherred, for å være journalist i Svalbardposten i Longyearbyen. Vi fikk innblikk i hans observasjoner.

Varmer klima skaper praktiske problemer.

Når permafrosten smelter raser enkelte steder jordoverflaten sammen og skaper hull i bakken. Dette føret til praktiske problemer med å drifte et lokalsamfunn i høy-Arktis som blant annet til frigjøring av stoffer som forurensner drikkevannet.

Svalbard, som er et lite samfunn, har vært utsatt for flere alvorlige ulykker.

- 1962 Kings Bay, 21 døde
- 1996 Flyulykken på Operafjellet, 141 døde
- 2015 Sukkertoppen-skredet, 2 døde
- 2017 Helikopterulykken ved Barentsburg, 8 døde

Naboskap som blir kaldere.

- Russere som aktivt kritiserer landets krigføring i Ukraina blir stemplet som «utenlandske agenter».
- Norsk reiseliv på Svalbard boikotter turer til Barentsburg. Hit kommer bare de som reiser med russisk turoperatør.
- Norske journalister på Svalbard kan ikke skrive kritisk om Russisk side på Svalbard, f.eks. om Barentsburg. Det opplevde Espen Leirset.
- Enkelte på Svalbard er kritisk til Svalbard Reiselivsråds sin politikk. Mener det svikter naboskapet.

Svalbards geografi.

Det er et enormt område med lite folk og store avstander. Det bor litt over 2000 i Longyearbyen. De fleste jobber med turisme. I Ny Ålesund er det ca. 40 som overvintrer. Russerne har omlag 400 i Barentsburg. Med godt vær tar det om lag en time på sjøen mellom Longyearbyen og Barentsburg.

Politisk betent sak akkurat nå.

Etter anmodning fra det statlige ukrainske gasselskapet Naftogaz har Den faste voldgiftsdomstolen i Haag bedt Sysselmesteren på Svalbard om å ta arrest i det russiske skipet Professor Moltsjanov. Dette har ført til usikkerhet om hvordan russerne vil følge opp saken, og om det kan få følger hvor NATO sin artikkel 5, som fastslår at et angrep på et medlemsland er et angrep på hele alliansen, kan komme til anvendelse.

President Ole R. Jørstad overrekker Espen Leirset Levanger Rotarys erkjennelse for bidrag til «End Polio Now».

Foto: Hogne Heir

Hogne Heir, stedfortredende sekretær.